

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.	Articole și corespondențe se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.	Prețul inserțiunilor un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.	Abonamentele și inserțiunile se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45
--	--	--	---

Căsătoriile mixte

Ziarul «Universul» din 4 Martie a. c. publică un articol despre căsătoriile mixte în Transilvania, articol prilejuit de apariția studiului dlui Dr. P. Râmneanțu, care tratează problema acestor căsătorii în orașele din Transilvania în perioada dela 1920—1937. Atât studiul dlui Dr. P. Râmneanțu, cât și ziarul Universul, arată cu date statistice pericolul național pe care îl prezintă, pentru elementul românesc, căsătoriile mixte. Realitatea, de șaptesprezece ani, dovedește că totdeauna căsătoriile mixte au fost și sunt proporția de 98%, în defavorul neamului românesc, adică, în majoritatea zdrobitoare a cazurilor, bărbații români au cedat influențelor genului feminin strein. Femeile maghiare, germane, evreice, ruse etc. au impus, aproape totdeauna, în familie limba lor maternă, au impus respectarea tradițiilor, obiceiurilor, credințelor și a tuturor idealurilor streine de interesele neamului românesc.

Dar pe lângă latura biologică și națională, căsătoriile mixte au și o latură de ordin religios și confesional. Neamurile invadatoare asupra ținuturilor, și asupra poporului românesc, au lucrat și lucrează și astăzi încă și prin impunerea confesiunii lor elementului băștinaș, adică, prin trecerea Românilor la catolicism, la unație, la luteranism, calvinism, etc. Aceste neamuri lucrează sistematic și conștient prin toate mijloacele posibile la asimilarea elementului românesc. Ori, se știe că religia, respective confesiunea, este un element esențial care determină apartenența individului la o națiune oarecare. Se știe că ortodoxia a fost pentru neamul românesc, căzut victimă atâr împărății flămânde, mijlocul cel mai puternic, stăvilă cel mai nebiruit, întru menținerea noastră ca neam pe aceste plaiuri, întru zădărnicierea tuturor neamurilor de asimilare și desnaționalizare a Românilor. Prin căsătoriile mixte din zi-

lele noastre, Românii pierd adeseori, în România mare, și ceea ce moșii și strămoșii au apărut și au păstrat în vremuri de cumplite asupriri, pierd dreapta credință, prin aceea că ei, sau urmașii lor, adică copiii, se despart de Biserica ortodoxă. Dacă s'ar publica o statistică care să cuprindă toate datele referitoare la confesiunea pe care o au copiii rezultați din căsătoriile mixte, am rămânea uimiți de pierderile pe cari ortodoxia, și în același timp românismul, le-a suferit dela război încoace pe acest teren.

Toate aceste pierderi le avem din cauză că în România mare, nici statul și nici Biserica ortodoxă, n'au dat până astăzi atențiunea cuvenită împiedecării realizărilor de căsătorii mixte; ori dacă acest lucru nu se poate înfăptui totdeauna, să se facă, cel puțin, îndrumarea elementului ortodox și românesc în așa fel încât interesele mari ale Bisericii «dominante» și ale neamului să nu fie nici odată sacrificate. Pe lângă faptul că Biserica și statul ar putea legifera în așa fel încât interesele noastre religioase și naționale, nu numai să fie puse în afară de orice pericol, dar să fie chiar promovate, zic, pe lângă faptul acesta, problema căsătoriilor mixte, în zilele noastre și în țara noastră este și o problemă de ordin pastoral.

Păstorii de suflete din întreg cuprinsul țării sunt datori să facă tot ceea ce le stă în putință pentruca numărul dreptcredincioșilor să fie într-o continuă creștere. În fața lui Dumnezeu, fiecare preot va avea să dea seama de toate sufletele încredințate păstoririi lui, va avea să răspundă și despre acelea cari din cauză că el, păstorul sufletească, nu s'a îngrijit, la timp, să pregătească pe fiecare individ în așa fel încât, în fața oricăror încercări să rămână neclintit în credința ortodoxă, nu s'a îngrijit să im-

membru din parohie convingerea superiorității credinței sale, și din cauza aceasta ei săvârșesc cu ușurință căsătorii mixte, ei consimt, fără nici o remușcare internă, ca copiii lor să fie botezați și crescuți în altă credință decât cea ortodoxă, consimt să facă tot felul de concesii.

Asemenea întâmplări vădesc totdeauna insuficiența griiei pastorale a preotului din parohia respectivă, insuficiență de care el rămâne răspunzător în veșnicie. E bine deci ca fiecare păstor de suflete să știe că orice trecere dela ortodoxie, la oricare altă confesiune, trecere care, dacă se facea toată pregătirea și toată insistența din partea preotului, putea fi împiedecată, echivalează cu oricare altă pierdere a sufletului omenesc încredințat păstoririi lui. Dacă preoțimea noastră și-ar da mai bine seama de răspunderea mare pe care o are în fața lui Dumnezeu, s'ar strădui, de sigur, mai mult să împiedece săvârșirea căsătoriilor mixte, și să împiedece, mai ales, pe tatăl sau pe mama ortodoxă de a consimți ca copilul lor să fie botezat, sau crescut în altă confesiune, decât cea adevărată, decât cea ortodoxă.

O misiune pastorală specială au preoții noștri totdeauna când este vorba de a nu se mai putea împiedeca realizarea unei căsătorii mixte. Trebuie să se știe că din punct de vedere religios, tot o căsătorie mixtă este când un bărbat ortodox se cunună cu o femeie greco-catolică, sau invers. În toate cazurile acestea, ca și atunci când un român sau o româncă se căsătorește cu un strein, preotul este dator să se apropie de fiul său sufletesc, să-i arate importanța faptului pe care vrea să-l săvârșască, să-i arate că urmările bune sau rele — pentru individ, pentru familie, pentru viitorul neamului și pentru fericirea vieții de aici și a celei viitoare — depind, în cea mai mare parte de felul cum se rezolvă problema confesională în cadrele familiilor mixte. Preoții ortodocși vor depune toată străduința ca totdeauna elementul

dreptcredincios să influențeze asupra celuilalt și să-l determine să facă trecerea la ortodoxie și să facă cununia religioasă numai în biserica noastră ortodoxă. Copiii rezultați din asemenea căsătorii să fie crescuți numai în religia ortodoxă. Lucrul acesta s'a urmărit chiar și atunci când eram sub stăpânire străină, deci cu atât mai vădit, trebuie să se realizeze el astăzi în cadrele statului național românesc.

Regulamentul pentru procedura judecătorească în cauzele matrimoniale și instrucțiunea dată de Consistorul mitropolitan ortodox român din Sibiu cu data de 25 August 1895 Nr. 138 M. prevede:

a) Preoții parohiali ai bisericii noastre sunt îndatorați a învăța și a îndemna pe credincioși, ca la cazuri de căsătorii mixte, să nizuiască și să inziste, ca toți pruncii, cari se vor naște din acele căsătorii mixte să urmeze religiune noastră străbună și să fie crescuți în biserica ortodoxă.

b) Se îndatorează preoții, a învăța și a lucra, respective a influența la căsătorii mixte, ca partea căsătorită, care va aparține religiunii noastre, nici la un caz să nu se învoiască la aceea, ca pruncii de sexul său să urmeze altă religiune, decât numai religiunea noastră ortodoxă.

Având în vedere faptul că în țara noastră bărbații români și ortodocși, cari se căsătorec cu streine, sunt mai numeroși decât femeile ortodoxe căsătorite cu streini, preotul va căuta să influențeze asupra acestor bărbați în așa fel ca ei să facă uz de drepturile pe cari legile actuale ale statului le dau bărbaților și astfel dreapta credință să fie totdeauna promovată. În această privință, legea pentru regul general al cultelor din 22 Aprilie 1928, prevede în art. 47 următoarea dispoziție:

«Dacă părinții nu sunt de aceeași religiune, tatăl are dreptul de a determina, pentru fiecare copil în parte, căreia din cele două religiunii ale părinților săi aparține. Aceasta însă odată pentru totdeauna, anume cu

* FOIȘOARA *

I. Gh. Savin: Ființa și origina religiunii

Avântul ce-l ia Sociologia în ultimul timp a făcut să rodească o mulțime de teorii și ipoteze, cari erau vulgarizate ca singurele adevăruri ce pot rezista chiar criticii celei mai acerbe. Concluziile la cari au ajuns slujitorii noii științe, poartă pecetea erorii tocmai pentru faptul, că la rezultatul lor au ajuns prin judecăți forțate și mânați de patima de-a dărâma totul și de dorința de-a se fundamenta pe ceva modern, care pare a prezenta o notă de soliditate indiscutabilă. Majoritatea, plecând dela realități interpretate unilateral, au ajuns la rezultate cari, departe de-a oferi certitudine, au promovat scepticism. Ca va-

loare imediată aceste teorii sunt din domeniul trecutului și au avut pe lângă aceasta meritul de-a fi produs discuții, pe lângă faptul, important, că au altoit spiritul contemporan cu o mulțime de erori, cari au sdruncinat sufletul omului de astăzi.

Religia, ca fenomen social, s'a bucurat dela început de deosebită atenție din partea îndrumătorilor noii științe sociale. O mulțime de teorii și ipoteze, dintre cele mai stranii, sunt indiciul amabilității cu care a fost tratată problema, de capitală importanță, a religiei. Și, întru cât aceste teorii nu sunt dintre cele mai fericite pentru sufletul omenesc, o disciplină a Teologiei, Apologetica, le cercetează în amănunțimi, punând adevărul în locul erorii și încrederea în locul scepticismului.

Di I. Gh. Savin, profesor la Facultatea teologică din Chișinău, într'un important volum, sub titlul: «Ființa și origina religiunii» ne prezintă aceste teorii în haina lor cea mai nouă, cernând, la urmă, prin sita unei judecăți sănătoase fiecare din

aceste teorii, ca să rămână numai ceiace este valabil.

Dela început dsa ține să ne atragă atenția asupra importanței problemei ce ne-o prezintă. «De origina religiei depinde însăși veritatea ei, ca și caracterul de religie absolută, care revine creștinismului». Căci, dacă religia ar fi un fenomen natural, atunci și creștinismul ar fi o formă evoluată a ei, care poate fi înlocuită cu alta, potrivit dezvoltării factorilor naturali, cari au făcut-o să apară și să ia forma, pe care o are. În cazul acesta originea umană a religiei o dispensează de caracterul său de revelație și o atasează cu ușurință fenomenelor naturale, cari, apărând în timp, datorită unor cauze psihologice sau sociale, va avea o soartă relativă, dispărând odată cu timpul.

Înainte de-a ne arăta care este origina religiunii, dsa crede a fi necesar de știut, cari sunt elementele caracteristice și fundamentale ale religiunii, cari apoi fiind cunoscute, poate fi ușor înlăturat ceiace

este fals și arbitrar în determinarea ființii sale. Și ajunge astfel la determinarea religiei: «În orice religie, oricât de rudimentară ar fi ea, întâlnim noțiunea de divinitate creatoare a lumii, și, în o formă oarecare, pronietoare a ei. Cu această divinitate, mai presus de lume, însă în legătură posibilă cu ea, omul stă sau caută să intre în legătură, fie pentru a o îmbuna, fie pentru a o implora, fie pentru a o adora. Această legătură, în afară de sentimentul intern născut din raportul cu divinitatea, trebuie să aibă și o formă de exprimare externă, deci de cult, manifestat, fie în grup, ca colectivitate, fie de fiecare ins în parte». Deci credința într-o divinitate, legătura cu această divinitate și expresia acestei legături, fie prin sentiment sau cult, sunt notele esențiale ale religiei. Din acestea se poate delini, scurt, religia ca: «raportul dintre om și divinitate». Termenii acestui raport trebuie să aibă anumite caracteristice spre a fi creatoare sau pronietoare de religie. Astfel: Dumnezeu — obiec-

prilejul înscrierii copilului în registrele stării civile.

Orice convențiuni anterioare căsătoriei prin cari s'ar hotărî religioasă copiilor vor fi nule și neavenite.

În fața acestor dispozițiuni, nu rămâne altceva de făcut, decât ca preoții ortodocși români să-și dea seama, că atât mântuirea sufletească a indivizilor prin ortodoxie cât și viitorul neamului nostru, depinde în măsură foarte mare de conștiința sacerdotală a acestor preoți și de felul cum își îndeplinesc datoriile lor pastorale în toate împrejurările vieții sociale și individuale.

Pr. Sp. Cădea

Ministerul de Interne. Direcțiunea Ad-ției de stat

Nr. 2091 A. din 17 Februarie 1938.

Domnule prefect,

Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu ne face cunoscut prin adresa Nr. 588 Bis.—938 că, pentru a întări unitatea sufletească a neamului și influența creștină asupra Statului nostru de azi, este necesară respectarea strictă a repausului duminical și a sărbătorilor religioase și legale, spre a se da astfel creștinilor posibilitatea să-și îndeplinească îndatoririle lor către Biserică și suflet.

Sfânta Arhiepiscopie amintită arată, între altele, că la țară în deosebi, cancelariile comunale ar trebui să fie închise, măcar în timpul liturghiei, iar funcționarii comunali să fie obligați a participa la slujbă.

De asemenea că, în multe părți cărciumele sunt deschise în zilele de Dumineci și sărbători, tot astfel și primăriile, cari țin licitație în timpul liturghiei, se încasează dări și impozite, ce stânenesc pe credincioși dela rugăciune și reculegere sufletească.

Comunicându-vă cele ce preced și potrivit intervenției numitei Arhiepiscopii, avem onoarea a vă ruga să luați măsuri ca repausul duminical în zilele de Dumineci și sărbători legale să fie respectat cu strictețe și de autoritățile din acel județ dispunând ca, în timpul sfintei liturghii cancelariile comunale să fie închise, iar funcționarii comunali să fie obligați a cerceta Sf. biserică dând un bun exemplu celorlalți cetățeni; de asemenea cărciumile să fie închise, să se oprească vânzările prin licitație în timpul liturghiei, precum și încasările de dări și impozite comunale.

p. Ministru: Director:
(ss) Indescifrabil (ss) Indescifrabil

tul religiei — trebuie să fie transcendent lumii, pentru a fi creatorul ei și totuși immanent, pentru a fi proniatorul ei. Omul — subiectul religiei — trebuie să fie o ființă spirituală, pentru a intra în contract cu divinitatea. În celace privește raportul dintre acești termeni, el trebuie să fie liber: din partea omului pentru a elimina constrângerea și liber din partea lui Dumnezeu pentru a justifica sancțiunea, care ne indică caracterul etic al religiei. Acest raport mai trebuie apoi să fie exprimat printr-o serie de acte externe, adică prin cult. Pe baza acestor considerațiuni dl Savin definește, mai larg, religia ca: «totalitatea de credințe și reguli de conduită și practici de cult, care nasc din raportul liber dintre om și divinitatea concepută ca putere spirituală, creatoare și proniatoare lumii». Religia are deci: o parte internă, care reprezintă trăirea raportului dintre om și divinitate și pe care o numim sentiment religios și o parte externă: cultul. Prima e partea subiectivă a religiei și reprezintă simțul personal, iar cultul e partea obiectivă, care reprezintă forma de exprimare în exterior. «Această exprimare exterioară a religiei e fatal legată de condițiunile fizico-corporale ale individului ca și de cele sociale ale colectivității. De aceea, religia personală și individuală sub forma ei subiectivă, ca sentiment religios, este colectivă în forma sa de manifestare exterioară, adică de cult. Sub această formă și numai sub această formă, colectivitatea, comunitatea este esențială reli-

Noul guvern

Guvernul prezidat de I. P. S. Sa Patriarhul Miron Cristea, din care a făcut parte aproape toți foștii președinți de consiliu, după ce a dat țării noua Constituție și a întocmit bugetul, a demisionat Miercuri 30 c. Cu formarea noului guvern a fost însărcinat tot I. P. S. Sa Patriarhul Miron, care în declarația făcută presei, a menționat că noul cabinet va gospodări țara în sensul declarațiilor făcute către țară de M. Sa Regele în ziua de 10 Februarie. — Din noul guvern mai face parte încă o față bisericească: P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan al Clujului ca Ministru al Educației naționale, al Cultelor și Artelor, și Pr. Nae Popescu ca Subsecretar la Culte și Arte.

Iată lista completă a guvernului:

I. P. S. Sa Dr. Miron Cristea, Patriarhul României, Președintele Consiliului de Miniștri;

Prof. G. Ionescu-Sisești, Ministrul Agriculturii, Domeniilor și Cooperăției;

Victor Iamandi, Ministrul Justiției;

Mircea Căncicov, Ministrul Finanțelor;

Armand Călinescu, Ministrul Internelor și adinterim la Departamentul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale;

Mihail Ghelmegeanu, Ministrul Lucrărilor publice și Comunicațiilor;

Mitiță Constantinescu, Guvernatorul Băncii Naționale a României, Ministrul Industriei și Comerțului;

General Paul Teodorescu, Ministrul Aerului și Marinei;

N. Petrescu-Comnen, Ministrul Afacerilor Străine;

P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, Ministrul Educației Naționale, al Cultelor și Artelor;

General G. Argeșeanu, Ministrul Apărării Naționale;

Mihail Ralea, Ministrul Muncii și Ocrotirilor Sociale;

Subsecretari de Stat: General Alexandru Glatz, Subsecretar de Stat la Ministerul Apărării Naționale;

M. Măgureanu, Subsecretar de stat la Președinția Consiliului de Miniștri;

Prof. Preot Nae Popescu, Subsecretar de Stat la Ministerul Cultelor și Artelor;

D. V. Toni, Subsecretar de Stat la Ministerul Educației Naționale.

glei". A lua numai unul din aceste elemente, sentimentul sau cultul, cădem în greșala acelora cari admit o religie a adevărului, frumosului, etc. Nici chiar atitudinea cognitivă față de Dumnezeu nu-i religie. Din lipsa unei manifestări externe ea este mai degrabă o filosofie decât religie. Stabilind în felul acesta caracterele esențiale ale religiei, întrebarea, ce se pune, este însă, dacă religia este un fenomen primar și original al sufletului omesc, un dar al revelațiunii, ca formă apriorică sau este „o formă derivată din alte sentimente și deci o formă secundară, apărută în timp și evoluată în el, fie ca produs al sufletului omesc pe cale psihologică sau logic, fie ca un produs al societății". O rezolvare a acestei întrebări e posibilă numai dacă ne situăm pe una din următoarele poziții: revelaționism, apriorism, historism.

Revelaționismul susține că religia este un dar al divinității la creație, păstrat pe calea revelației naturale și supranaturale. Numai așa e posibilă crearea supranaturalului și divinului.

Historismul consideră religia ca un fenomen natural, apărut în timp și evoluat în el, dela formele primitive și areligioase până la forma superioară a religiei creștine.

După apriorism religia e fenomen natural sau supranatural, constitutiv și aprioric umanității, dat odată cu omul, și prezent și immanent întregii activități umane.

Revelaționismul este compatibil cu apriorismul și ambele resping historismul.

Concertul religios

de sub patronajul I. P. S. S. Dr.

Nicolae Bălan, mitropolitul Ardealului

În filosofia muzicii contemporane inferioara concepție acustică despre muzică este înlocuită cu una ce consideră această artă drept viață. Viața sufletească umană ridicată însă, prin inspirație, la un grad de intensitate și sănătate supranaturală. Un cântec se găsește în același raport cu viața sufletească a compozitorului în timpul creației ca și discul de patefon față de cântecul executat în timpul imprimării. Funcțiunile muzicale (mai ales cele armonice), datorită structurii miraculoase a sunetului muzical, poi doza viața sufletească mai fidel și mai propriu decât orice alt element al oricărei alte arte. După cum acțiunea unui maseur plin de sănătate înviorază mădulele unui trup sleit de vlagă, tot așa, un inspirat cântec religios, bunăoară, executat artistic și ascultat cu bunăcuviință, înviorază în noi simțăminte de evlavie și cucernicie.

Așa fiind, avem tot dreptul să binecuvântăm ideea și realizarea concertului religios dat de corul Academiei teologice «Andreiane» cu concursul Școlii normale de băieți «A. Șaguna». Așezat în mijlocul postului Paștilor, acest concert dat sub înaltul patronaj al I. P. S. Sale Dr. Nicolae Bălan, mitropolitul Ardealului, a fost un binevenit popas duhovnicesc mai ales pentru elita societății sibieni care a ocupat majoritatea locurilor.

Programul, ales și variat, a fost împărțit în trei părți: partea întâi și a treia cuprinzând coruri, iar partea doua, bucăți solo cu acompaniament de pian, cântate de însuși dirijorul corului, dl prof. Petru Gherman.

Dintre coruri, cel de proporții mai mari și în același timp cel mai mult apreciat, a fost concertul religios în glas 8, cu armoniu, compoziția dlui prof. Petru Gherman. Concertul începe cu tema principală a luminosului glas 8, după care urmează o dramatică tratare pe cuvintele «Sufletu-mi plânge, se neacă'n supspin» etc. Un scurt dar bine plasat fugato readuce tema inițială, concertul terminându-se cu o expansivă coda inspirată de exclamația «Slavă!». Bine arhitecturat, cu o muzică și armonii fidel adoptate textului literar, acest concert vădește în același timp o caldă inspirație, caracteristică compozitorului de talent.

Celelalte coruri, de compozitorii C. Porumbescu, T. Popovici, D. G. Kiriac

etc., au transmis deasemenea în inimile auditorilor mirăsele lor duhovnicești și bogăția lor de viață religioasă. Unele atât de des cântate în Sibiu, nu strica dacă ar fi fost înlocuite cu alte compoziții mai puțin cunoscute.

Dintre bucățile cântate solo au impresionat mai ales «Acesta zice Domnul» de S. Drăgoi și Psalmul 50 de Mendelssohn, în interpretarea cărora solistul a dovedit și de astădată multă muzicalitate și pătrundere psihologică.

De altfel, întreg programul concertului a fost artistic executat, fiecare punct fiind interpretat potrivit caracterului muzicii și formei sale. Reușita artistică a concertului se datorește în primul rând personalității dlui prof. P. Gherman, compozitor, cântăreț și dirijor deopotrivă de talentat.

Meritul succesului revine apoi studenților teologi și elevilor normalști deopotrivă de disciplinați și muzicali. Se cuvine să lăudăm cu toată sinceritatea bunăvoința dlui prof. I. Sandu, directorul școlii normale de băieți care a încuviințat concursul preșios al elevilor dsale la acest concert.

O deosebită parte din succes revine apoi dnei Mitzi Klein-Hintz, care a acompaniat cu multă înțelegere atât bucățile de muzică germană, cât și compoziția maestrului S. Drăgoi. Un cuvânt de laudă și caldă recunoștință se cuvine dlui student englez Martin Pierce, atât de modest deși atât de cult. Acompaniamentul la armoniu susținut de dsa a fost impecabil.

Succesul artistic, moral și material obținut de corul teologilor completat cu elevi normaliști, ne îndreptățește să credem că acest concert religios va deveni în anii viitori tradițional, asemenea concertului de colinde al corului mitropolitului și al școlii normale. Este tocmai ceea ce dorim și urăm din tot sufletul.

Zahăr la sate! Ministerul educației naționale cere să se țină conferințe la sate, cu sfaturi și propagandă pentru intensificarea consumației de zahăr în masele poporului sătesc, arătându-se la acest prilej însemnătatea lui în alimentație, precum și primejdia ce o prezintă subalimentația pentru sănătatea săteanului. — (Ca propagandă, pentru consumul zahărului în casele țărănești, să aibă rezultatul dorit, zahărul trebuie vândut cu alte prețuri... Altfel, toate frumoasele indemnuri sânt cu desăvârșire înzadar).

Revelaționismul nu exclude importanța factorului uman, căci deși ea este divină după origină, cuprinde un element esențial uman: omul. Are totuși și ceva istoric: desfășurarea în timp, și ceva psihologic și sociologic: manifestarea în sufletul individual sau colectiv. A face însă din acestea din urmă singurele izvoare ale religiei este egal cu a ajunge la teorii eronate. Și aceasta o face școala sociologică: E. Durkheim, L. Brühl, S. Reinach, etc. pe cari autorul îi combate cu mult succes.

Capitolul închinat ființei religiei, cuprinde teoriile psihologice: intelectualiste, voluntariste, sentimentaliste și apriorice, cari par a deslega ființa acestui fenomen. La primele, intelectualiste, sunt menționați: A. Comte care susține că religia e prima formă de cunoaștere a lumii; H. Spencer care vede în religie necunoscutul definit inaccesibil; Ed. Hartman, o „filosofie populară”; Schopenhauer „metafizică a plebei” și Max Müller care găsește începutul religiei în „infiniul nemărginit, sensibilizat în lumina bolții cerești”.

Teoriile voluntariste fac din actele morale și de cult însăși ființa religiei. E amintit aici moralismul kantian și adepții săi: Fichte și Schleiermacher.

Alți învățați reduc natura psihică a religiei la o manifestare de sentiment, la funcția sensibilizării sau afectivității noastre. Aici sunt amintiți: Iacobi, F. Schleiermacher, Feurbach și D. Strauss.

Toate aceste teorii sunt combătute cu multă competență și capitolul încheie cu

concluzia, că Religia este în același timp: cunoaștere, acțiune morală, cult și sentiment.

Religia nu se disolvă în nici una din facultățile sufletești, ci le premerge ca element constitutiv al vieții sufletești. Ea le sintetizează într'un tot și le pune în raport specific cu ființa divină. În acest înțeles avem un apriorism religios logic și psihologic.

Prin apriorismul logic religios înțelegem că religia este o formă generală și constitutivă care prezidează la însăși organizarea vieții noastre sufletești. El constată că religia este un fenomen dat, care ne constrânge de-a concepe lumea și lucrurile din ea sub raportul religios, adică sub raportul transcendenței și eternității. Existența și cunoașterea lumii fizice și psihice este posibilă numai în urma unor legi apriorice, cari sunt: timpul, spațiul, substanța, cauzalitatea, etc. Peste lumea fizică stau formele apriorice ale rațiunii, cari sunt: adevărul, binele, frumosul și sacralul. Acestea dau înțeles, sens, scop, conținut realității, cu alte cuvinte o valorifică și califică. Prin aceste norme obținem cultura față de natură. Dintre aceste norme ale rațiunii, sacralul care privește realitatea sub forma eternității și transcendenței, este cea mai complexă, căci ea conține tot celace au celelalte, plus acel moment al transcendenței care depășește lumea și o ancorează în eternitate. Prin religie aceste forme ideale primesc substanță metafizică și devin calități suprasensibile, trăite ca atribut.

Probleme-Recensii-Comentarii

Gânduri la început de post. — Sfânta noastră biserică, prin glasul slujitorilor ei, cheamă neconținut la cale adevărată pe cei rătăciți: Însănătoșirea lor sufletească este scopul spre care năzuiește, din toate puterile sale, or ce bun slujitor al altarului. Fapte înfricoșătoare, petrecute în jurul nostru, trebuie să ne îndemne să procedăm la intensificarea pastorației individuale și colective, pentru că vântul sărăciei morale și al necredinței bate în multe locuri pe pământul țării și printră credincioșii noștri; iar puterile întineririi par că amenință pe ale luminii.

Postul Sfintei Păresemi să fie prielaj pentru noi de a ne face și mai mult datorie față de credincioșii, cari trăiesc în întinerire și în necunoștință.

Să ne străduim să ne apropiem de toți credincioșii, făcând să se resimtă canoanele bisericii noastre, pentru remedierea răului din rădăcină, și aceasta, se înțelege, o vom face în taina mărturisirii. Aici să fim cu răbdare și cu dragoste părintească, ca adevărați doftori sufletești.

Să ne dăm seamă în tot momentul că va trebui să fim „sare pământului și lumină lumii” (Matei 5, 13—14) și că numai prin faptele noastre izvorâte din credința vie „se va preamări Dumnezeu în lume” (Matei 5, 16).

Mai pe sus de toate „să ne iubim unii pe alții cu adevărata iubire creștinească ca prin aceasta să cunoască lumea că într-adevăr sântem fiii Tatălui nostru din ceruri” (Ioan 15, 17), nicidecum să ne pierdem timpul în luptă sterilă ce nu slujește Biserica lui Hristos, pe care pretindem c-o servim.

Timpurile cer să fim la datorie mai mult ca oricând și să tindem spre culmile pastorației și a idealului creștin, pentru preamărirea lui Dumnezeu în lume și triumful luminii. Pr. A. Marcu

*

Cerc religios. — Preoții din cercul religios III Vălișoara, tractul Băița au organizat sub conducerea părintelui președinte Alexie Popa în 12 Decembrie 1937 și 27 Februarie 1938 misiuni religioase, și anume: Duminecă, 12 Decembrie 1937, în parohia Săliștioara. La ora 9 a.m. serviciul utreniei în continuare cu oficierea sfintei liturghii de către preoții A. Stoica, A. Popa și Z.

Enescu. În cadrul sfintei liturghii pâr. A. Popa-Vălișoara a rostit predica zilei. La ora 12 s'a făcut sfințirea apei, după care pâr. Z. Enescu-Peștera a ținut credincioșilor o prea frumoasă cuvântare: „Despre post și însemnătatea lui pentru viața noastră sufletească și trupească”.

În 27 Februarie 1938 s'a ținut în parohia Vălișoara, în mijlocul bisericii nefăcătoare pentru mulțimea credincioșilor veniți din toate parohiile din jur, mai ales din Ormindea, — care au venit împreună cu întreg corul bisericesc — înălțătura misiune religioasă.

Evanghelia zilei a fost tălmăcită pe înțelesul tuturor, și pusă în legătură cu nevoile imediate ale țărânimii noastre, de pâr. L. Borza-Ormindea.

La sfârșit părintele paroh A. Popa mulțumește tuturor celor prezenți și în special celor veniți din depărtări, pentru a asculta cuvântul Domnului, atât de necesar zilelor noastre. — Pr. L. B.

*

Colegiul preoțesc al protopopiatului Brașov. — Colegiul preoțesc, pentru alegerea celor opt preoți în adunarea protopopescă Brașov, s'a întrunit în ziua de 4 Martie 1938.

Această întrunire a fost o adevărată conferință preoțească. La ora 9 dimineața s'a oficiat serviciu divin în istorica biserică „Sf. Nicolae”, după care preoții s'au adunat în sala de ședințe a protopopiatului. Au fost prezenți 29 preoți.

Părintele adm.-prot. Dr. Nicolae Stinghe, a rostit o frumoasă cuvântare, din care desprindem câteva părți:

Biserica noastră strămoșească cu preoțimea ei precum în trecut așa și în viitor își are rostul ei de o deosebită importanță.

Se cere dela noi o mai vie activitate și mai stăruitoare, ca învățăturile sublimale ale Mântuitorului Ius Hristos să pătrundă în toate straturile chiar și în colțurile cele mai întunecate ale inimii omenești.

Preotul azi trebuie să fie o forță vie, motorul puternic dela care să pornească toată activitatea individuală, familială și publică românească pe baza principiilor lui Ius Hristos pentru regenerarea vieții sociale.

Prin o educațiune temeinică mo-

rală, la temelia căreia să fie adevărurile sfinte și veșnice, sufletul omului se va curăți de multele patimi mărunte și josnice spre a se avânta spre culmile eroismului moral din viața omenească. Dar, pentru ca preotul să poată valorifica prin fapte concrete principiile evanghelice, este de lipsă nu numai de apostolatul său, ci și de alte condiții, care nu atârână de voința sa.

Din istoria Bisericii cunoaștem că la întărirea și răspândirea creștinismului a contribuit în mare măsură și statul, care devenise creștin. Dela împăratul Constantin cel Mare statul din prigonitor devine susținătorul și ocrotitorul cauzei creștine. Aceasta se resimte îndată căci se și începe veacul de aur, când viața creștină se desvoltă și înflăorește pe toate terenele. Atunci apar luferii Bisericii noastre, Sf. Părinți a căror literatură întrece orice filosofie. Se înmulțesc spitalele, azilele și așezăminte de binefacere. Atunci se stabilesc dogmele Bisericii noastre și se spulberă toate ereziile.

În scumpa noastră patrie, în România nouă, Biserica se bucură că are concursul statului mulțumită prea luminatului nostru Rege, a sfetnicilor săi și a înalților noștri ierarhi.

Cuvintele M. Sale Regelui nostru dela ocaziuni solemne denotă un puternic sentiment religios și o convingere nestrămutată despre rolul Bisericii ca factor de regenerare morală, socială și culturală.

— A urmat, după terminarea cuvântării, alegerea celor 8 membri, și anume: Dr. N. Stinghe, Dr. Petre Debu, Zenovie Popovici, Ioan Ludu, Iordan Curcubăță, Dimitrie Greceanu, Petre Leucă și Ion Turcu.

Urmează o serie de comunicări și circulare.

La întrunirea de după masă au luat parte dñii Dr. I. Moșoiu directorul liceului „A. Șaguna” și inginer Ion I. Ionică.

Dr. Ioan Moșoiu a rostit o frumoasă cuvântare despre apostolatul laic. Daa face un scurt istoric din trecutul religios al brașovenilor și ajunge la asociația creștinească Frăția Ortodoxă Română. Cere preoților să depună tot interesul și stăruința pentru ca toți intelectualii să fie aduși în organizația FOR-ului, care este o fiică bună și ajutătoare a Bisericii noastre.

Dr. inginer Ionică vorbește despre Casina română din Brașov, care a împlinit acum 100 de ani.

Părintele I. Ludu propune ca toți preoții tractului, 35 la număr, să se înscrie ca membri ai casinei, ceea ce se primește cu unanimitate.

Mai vorbesc prot. Dr. N. Stinghe, pâr. Zenovie Popovici, D. Greceanu, N. Furnică. — Cor. *

„Gazeta Transilvaniei” a împlinit în 25 Martie c. respectabila vârstă de 100 ani. Evenimentul nu trebuie să fie scăpat nimănui din vedere, pentru că un secol de viață a unei tribune românești, în Ardeal, este mai mult decât o simplă existență a unui ziar: este cel mai autentic monument ce s'a ridicat cândva culturii noastre, în contra măsurilor acelor cari ne doreau lipsiți de această realizare.

Iată de ce amintind acest eveniment gândul ne duce spre acei vrednici bărbați ai neamului nostru, cari adesea cu sacrificiul persoanei lor, au dus peste zecile de ani, prin această metusalemică tribună, flacăra unei dreptăți milenare și dorința de mai bine a unui neam oropsit. A lor fie-le pomenirea când încreștăm acest eveniment, pentru că au știut solidariza neamul nostru în jurul unui singur ideal, prin împărțirea tuturor bucuriilor și durerilor sale.

Dar ceiace trebuie să mai reținem este faptul că în coloanele sale s'au îmbrățișat adesea cei mai aleși bărbați ai noștri, cari prin pana lor au slujit liturgia învierii noastre naționale. Tot aici și-au găsit ecoul toate evenimentele prin cari a trecut neamul nostru și din acest punct de vedere „G. T.” este martorul cel mai fidel al trăirii noastre în ultimele două secole.

Cu toată lipsa de decență a unora — să amintim pe părintele protopop greco-catolic Ilie Dăianu, — care a crezut că acest moment solemn trebuie umbrat prin amintirea campaniei „unite” contra marelui mitropolit Șaguna, noi urăm gazetei brașovene, multe centenare înainte, pentru unirea și cimentarea sufletească a neamului și pentru mărirea sa deplină.

Știre ziaristică. Primum la redacție primul număr din Cuvântul Grăniceresc, organ de cercetări și îndrumări naționale și culturale cu specială atențiune la trecutul fostului Regiment I. de graniță. Apare în Făgăraș, sub conducerea unui comitet, odată pe lună. Abonamentul anual 60 lei pentru plugari, 150 lei pentru alții. Noul ziar, arătând omagială recunoștință Suvranului ctitor al batalioanelor grănicerești de gardă, promite să prezinte cetitorilor săi figuri strălucite de intelectuali luptători și luminători, preoți, dascăli etc. din vechea Țară a Făgărașului. Dorim confratelui făgărășan succes desăvârșit și viață lungă.

țiuni ale divinității. Afară de aceasta, nu mai valoarea sfințeniei — sacral — poate înfrânge antinomia dintre ideal și necesitate, poruncă și lege. Având același origină și legitimare nu vedem cum, ceiace este adesea contra firii noastre, ar putea să birue, cum ne cer comandamentele morale. Ele cer biruirea eului nostru, pentru binele altuia, chiar cu jertfă personală. Această biruință e explicabilă numai prin sanctificare, adică prin ridicare din realitatea fizică, contingentă, în sfințenia divină. În cazul acesta religia apare ca sinteza tuturor actelor sufletești, raportate la divinitate și cerute de întreaga viață sufletească.

Categoria rațională a apriorismului logic nu explică suficient religia, căci în acest caz ea ar fi numai un corelat al celorlalte valori fără ceva specific, distinct. Ori tocmai acest lucru ne interesează și anume, că religia este un capitol și are o ființă proprie în structura originală și inițială a sufletului omenească. Ceiace în conștiința logică apare ca „normă absolută”, garanție a celorlalte valori, își are realitate în conștiința psihologică, în străfundul arățional al sufletului, de unde pleacă și pe care se reazămă actele vieții sufletești. Acesta e sentimentul religios. În acest caz religia este o condiție organică, o categorie a vieții. Cercetat în starea sa nativă sentimentul religios, deși strict psihologic și arățional, conține toate elementele cari compun ceiace numim religie. Pentru a-l cunoaște trebuie debarasat de

ceiace cultura și timpul i-a adăugat. Și în al doilea rând, trebuie de admis ca religia conține și elemente cari nu sunt în întregime raționale și raționabile. Notele religiei nu pot fi cuprinse în adâncul lor în concepte raționale, ci mai ușor sunt trăite. Aceasta este partea arățională — inefabilul religios — care exprimă o neputință de exprimare, nicidecum neraționalul sau anti-raționalul. Divinitatea are un ce inexprimabil, care e arățional, dar care se trăiește. Acesta e categoria psihologică a sacralului, care distinge specificul religios de profan. Sacral vine dela sacer, care înseamnă interzis, scos din comun, obiect al atenției deosebite, și nu dela sanctus, sfânt, care e amestecat cu elemente etice (bun, perfect, etc.). Formele sub care se manifestă sufletul după categoria sacralului sunt după unii: pietatea, dependența, frica.

Pietatea nu poate să fie, pentru că îi lipsește elementul de majestate și solemn, care caracterizează sesizarea divinității în noi. Dependența poate fi întrebuintată numai ca element de analogie, pentru că ea mai exprimă multe sentimente cotidiene. Frica, la fel, este un sentiment comun și profan. Specificul religios ni-l dă sentimentul stării de creatură față de Creator; conștiința de totală deosebire a creaturii față de Creator, care e cu totul altceva decât creatura, și sentimentul de nimicinicie a creaturii față de aceia ce este deasupra oricărei creaturi și sentimentul totalei dependențe. Acest sentiment, R. Otto în „Das Heilige” îl descompune

în: sentimentul de mister, care ne face să ne cutremurăm în fața Creatorului, deosebit de frică, care e un sentiment comun. Deci prin element: tema religioasă, a creaturii față de Creator, care e partea repulsivă a sentimentului religios. Elementul de atracție al sentimentului religios este majestatea, element ce emană din putere, forță și care produce nimicinicie, micimea, umilința. Acest element exprimă conștiința de-a nu fi decât creatură. Al treilea element e cel de uimire, din care izvorește admirația, adică conștiința totalei transcendente a Creatorului față de creatură.

Această armonizare a contrastelor e nota specifică a sentimentului religios, reieșit din contopirea lor și care a existat în om din momentul creației.

Privită sub caracterul ei aprioric, religia nu poate suferi interpretarea evoluționistă, după care ea a apărut ulterior în lume și ar avea o evoluție determinată de timp și cultură.

Partea ultimă a lucrării, care se ocupă cu teoriile asupra originii religiei, se bucură de o tratare amănunțită și atentă. Analizarea și critica făcută diferitelor teorii și ipoteze denotă competență și talent neîntrecut din partea autorului.

În această parte sunt tratate pe rând: animismul, naturalismul, totemismul, tabuismul, magismul, fetisismul și alte teorii mai vechi asupra originii religiei.

Materialul documentar, enorm, de ordin etnografic, istoric, etc. ce este făcut să defileze prin fața ochilor noștri, în aceste

capitole, este o dovadă că autorul s'a ținut conștiincios la curent cu pretențiile spiritului modern și de aceia putem afirma că el nu lasă nimic de dorit.

Ceiace ridică însă la valoare necontestată opera dlui prof. Savin, este desigur, pe lângă aparatul modern întrebuintat în compartimentele acestei opere, expunerea critică clară, care înlesnește priceperea celorce o citesc.

Pe lângă acestea, autorul abordează unele capitole noi, netratate în Teologia românească, cum ar fi, apriorismul logic și psihologic asupra cărora am insistat mai mult și un capitol din ființa religiei; religia omului preistoric.

Făcând abstracție de metoda nouă ce-o întrebuintează, prezența capitolelor de mai sus, cer, ca aceste carte să ajungă în mâna tuturor teologilor, cari trebuie să se țină la curent cu ceiace este nou în această materie.

Tratarea extinsă a unor capitole ca: magismul, naturalismul, animismul, o justifică autorul prin legătura ce au aceste capitole cu folklorul românesc. În acest caz, cartea prezintă interes și pentru pătura noastră cultă, dar în special pentru aceia cari se ocupă cu valorile neamului.

De aceia ținem s'o recomandăm preoților și cetitorilor noștri, fiind convinși că recomandăm o carte de valoare, cu care harnicul autor a silit Apologetica noastră să facă serioși pași înainte.

Pr. Ioan N. Beju

Răsunetul conferințelor bisericești ecumenice

Un prieten de principii al foil noastre ne trimite din Elveția ziarul *Neue Zürcher Zeitung*, dela 15 Martie 1938, cu un articol purtând titlul de mai sus.

Traducem, pentru cetitorii noștri, părțile de căpetenie ale articolului din ziarul elvețian.

— A apărut, scrie N. Z. Zeitung, tocmai acum, în limba engleză, o carte de *Adolf Keller* despre conferințele bisericești universale din anul trecut. Cartea e intitulată *«Five minutes to twelve»*, adică pe românește: Cinci minute înainte de douăsprezece, — cu alte cuvinte: „Timpul suprem!”

Autorul, delegat al bisericilor elvețiene și vorbitor încununat cu izbândă multă, declară de astă dată că vremea vorbelor a trecut — și pentru biserici. Nu în înțelesul „creștinismului practic”, odată atât de laudat. Nu faptele, ci mărturia, vrea Keller s'o pună împotriva vorbelor. Adânc impresionat descrie autorul munca uriașă desfășurată în conferințele dela Oxford și Edinburg, indemnând ca materialul adunat să fie serios cernut și temeinic prelucrat. Nu avem însă trebuință de o nouă teologie. O știință sporită n'are să măntuiască lumea. Nici unitatea bisericilor și confesiunilor creștine nu se va constitui cu oarecare bunăvoință și răbdare, cum credeau unii optimiști ai conferințelor de altă dată. Unitatea ni o dăruiește Dumnezeu, sau și mai exact — ea există ca realitate vie în persoana lui Isus Hristos, țărani își înfrână trupul, prin post și ajun, spre a se face vrednici de marele praznic ce va să vie.

Nu numai postul fizic sau material e pentru bunul creștin ceva sfânt, ci în măsură mai mare e ținut postul sufletesc: înfrânarea gândurilor și vorbele dela tot ce ar produce o alunecare spre păcat.

Ce este oare vorba veche: *«Să nu vorbești rău de cineva că-i Postul mare»*, — decât sintetizarea întregii atitudini a țăranelor față de post?

În timp mai vechi, — în parte și astăzi — cu cât credincioșii se înălțau mai mult spre Dumnezeu și se apropia „Învierii”, cu atât zelul lor era mai mare ajunând unii zile întregi, nemâncând și nebând, ci doar seara dacă își permiteau o mică gustare de post.

Înălțându-se astfel pe această scară, cu duhul rugăciunii, țăranelor române, stejar înfipt în seva dădătoare de viață a creștinismului, — a înfruntat orce vijelie din orce parte a venit. Conformându-și viața cu morala creștină, el s'a călit în dragea în Dumnezeu, aducându-se de multe ori jertfă pe sine pentru cruce și moșie.

Mereu cu ochii spre cer, de unde implorau har și milă în călătoria prin această „vale a plângerii”, îmbărbătați de marea înimă al naturii încunjurătoare, țărani și-au înecat amărăciunile vieții în armonia Fa-cerii mâinilor lui Dumnezeu.

Credința în progres și în cultură, spune Keller, s'a prăbușit. Reîndumnezeirea lumii se învederează lămurit. Străduințele omenești, de a zidi o lume mai bună, sânt zadarnice, fie că le numim comunism, sau fascism, sau idealism... *Ajutorul poate să sosească numai dela creștinism*. Dacă bisericile vreau să-l mijlocească, trebuie să facă o schimbare și să fie gata, în orce împrejurări, a face mărturie oamenilor despre viul Dumnezeu ca putere dinamică în lume. Această schimbare va trebui să urmeze neîntârziat: sânt „cinci minute înainte de douăsprezece” — timpul suprem!

— În preajma conferinței dela Oxford și drept orientare pentru participanți s'a publicat lucrarea: *Biserica și slujba sa în lume*, („Die Kirche und ihr Dienst an der Welt”, Berlin, ed. Furche).

Ca autori semnează *V. Hooft*, secretar general al mișcării studenților creștini, și *I. H. Oldham*, misionar. Cetitorul gă-

sește, în aceste pagini, informații scurte și precise în toate problemele privitoare la „Biserică, popor și stat”.

— În sfârșit se face amintire de revista *«Die Kirchen am Werk»* (Bisericile la lucru). Comunicatele consiliului ecumenic pentru creștinismul practic și ale alianței internaționale pentru lucrarea prietenească a bisericilor, sânt publicate de *Henriod*, secretar general în Geneva, și raportează regulat despre lucrările acestor două organizații. Numărul din Februarie 1938 conține îndrumări despre folosul ce poate rezulta din conferința dela Oxford.

Din viața satului

In Postul Mare

Postul, această baie a pocăinții spre iertarea păcatelor și izvor de curăție a sufletelor noastre, a fost unul din cele mai eficace mijloace pentru potolirea patimilor ce ne împing spre păcat. Legiferat de iudei și instituit solemn de Mântuitorul care ni-a dat pildă vrednică de urmat — postind 40 zile în pustiu și biruind astfel toate ispitele naturii umane, — postul s'a dovedit în decursul veacurilor treapta de ridicare din vremelnice spre altarul veșniciei și apropiere de Dumnezeu.

Celce nu se va putea stăpâni dela o mâncare, acela nu-și va putea stăpâni nici celelalte patimi care îl vor încetășa târându-l pe povârnișul pierzării.

De aceea poporul român, înțelegând rostul postului, l-a ținut totdeauna cu mare sfîntenie.

Cu o mâncare frugală, dar cu un suflet cuprins de flacăra credinței în Domnul nostru Isus Hristos, țărani își înfrână trupul, prin post și ajun, spre a se face vrednici de marele praznic ce va să vie.

Nu numai postul fizic sau material e pentru bunul creștin ceva sfânt, ci în măsură mai mare e ținut postul sufletesc: înfrânarea gândurilor și vorbele dela tot ce ar produce o alunecare spre păcat.

Ce este oare vorba veche: *«Să nu vorbești rău de cineva că-i Postul mare»*, — decât sintetizarea întregii atitudini a țăranelor față de post?

În timp mai vechi, — în parte și astăzi — cu cât credincioșii se înălțau mai mult spre Dumnezeu și se apropia „Învierii”, cu atât zelul lor era mai mare ajunând unii zile întregi, nemâncând și nebând, ci doar seara dacă își permiteau o mică gustare de post.

Înălțându-se astfel pe această scară, cu duhul rugăciunii, țăranelor române, stejar înfipt în seva dădătoare de viață a creștinismului, — a înfruntat orce vijelie din orce parte a venit. Conformându-și viața cu morala creștină, el s'a călit în dragea în Dumnezeu, aducându-se de multe ori jertfă pe sine pentru cruce și moșie.

Mereu cu ochii spre cer, de unde implorau har și milă în călătoria prin această „vale a plângerii”, îmbărbătați de marea înimă al naturii încunjurătoare, țărani și-au înecat amărăciunile vieții în armonia Fa-cerii mâinilor lui Dumnezeu.

E adevărat însă că avem astăzi și o generație nouă, care a cam uitat de traiul înaintașilor ei înfrânați și cumpătați.

Neînțelegând marele rost al Postului, în calea desăvârșirii sufletești și trupești, noua generație, superficială și materialistă, își pierde busola vieții, își pierde voința și puterea de a persevera în acțiunile ce le întreprinde, șovăind ca trestia în toate părțile, sau aruncându-se obosită în abisul fărădelegilor a căror roade se văd prea adeseori.

În fața unei astfel de stări se impune păstorilor duhovnicești o muncă temeinică, o ieșire din formele obișnuite care nu corespund noii stări de lucruri, — muncă nu atât prin vorbă, cât mai mult prin exemple de reîncreștinare.

Să urmărim pe Mântuitorul și să ne identificăm că El totdeauna și mai ales în acest Post mare. Noi, cei chemați a-l fi ucenici, să fim pildă, ca văzând oamenii faptele noastre bune, să ne urmeze și ei și să-și recâștige — prin post și jertfă de sine — liniștea și mulțumirea sufletească ce constituie singura fericire pe pământ.

Pr. Viorel Ogradă

INFORMAȚIUNI

Numărul imens de telegrame omagiale, din tot cuprinsul țării, — adresate M. Sale Regelui din partea cetățenilor de toate categoriile, pentru opera înfăptuită prin noua Constituție, — formează dovada cea mai grăitoare, că inițiativa iubitelor noastre Suveran răspunde dorinței profunde a neamului întreg.

Hirotonire. A fost hirotonit întru presbiter clericul Corneliu Tomescu pentru parohia Balșa (protopopiatul Geoagiu).

Dela frații de departe. Foaia bisericească *Solia*, organul oficial publicat de episcopia misionară din America de Nord, ne aduce, în fiecare săptămână, știri bune despre înfăptuirile bisericii noastre în acea parte a pământului. P. S. episcop *Policarp*, ajutat de harnici colaboratori, a reușit să cumpere un larg teren, numindu-l *Vatra Românească*. Pe teren se va clădi: un azil pentru bătrâni, un institut de educație pentru tinerime, locuințe și gospodării românești; o parte din teren se parcelează și se vinde românilor în condiții favorabile cumpărătorilor. Astfel românii din America vor continua să muncească sub ocrotirea și sprijinul sfintei biserici ortodoxe române.

Repausul duminical. Primim: Nu se respectă nici azi repaosul duminical. Prăvălii, birturi deschise ca în zile de lucru. În comuna *Domașnea*, din județul Severin, și azi se ține târg de săptămână tot Duminica, de unde oamenii și vitele nu ajung acasă până seara. Se înțelege, mulți turmentați de alcool. Acest târg s'a fost mutat pe ziua de Luni; dar, prin intervenții politice, l-au primit să-l țină tot Duminica. Bisericile din satele din jur sânt goale, nici străjerii nu vin regulat, nici premilitarii,

scuzând lipsa lor cu mergerea părinților lor la târgul amintit. Preoții au intervenit în toate părțile, — dar fără succes. Dacă nu se vor lua măsuri de închidere a acestui târg, pentru satele din jur repaosul duminical rămâne literă moartă. — *Un fost deputat eparhial*.

Spre obștească cunoștință. Mare parte din sătenii sânt în restanță la datorile ce au în *conversiune*. Pentru a nu se expune decăderilor prevăzute de legea conversiunii, cât și marilor cheltuieli de urmărire pentru rate, de multeori cu totul neînsemnate, aducem la cunoștință obștească următoarele:

1. termenele de plată pentru datorile în conversiune, sânt la 15 Maiu și 15 Noemvrie;

2. debitorii în restanță cu două rate pierd beneficiul termenului și pot fi urmăriți pentru întreaga datorie redusă;

3. debitorii cari plătesc anticipat întreaga datorie redusă, se bucură de o reducere suplimentară de 6%, conform art. 5 din Legea Conversiunii;

4. debitorii cari și-au plătit integral datorile reduse, să facă formele pentru radierea mențiunilor, pentru a nu întâmpina dificultăți cu ocazia împrumuturilor noi pe care le solicită. —

Recomandăm preoții noștri să stăruiască, în acest sens, în mijlocul eventualilor debitori agricoli.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminică, în 3 Aprilie 1938, va predica părintele *Nicolae Pampu*.

MULȚUMITĂ. Dl. Dr. Nicolae Cristea, notar public în Sibiu, dăruiește Lei 500 fondului Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați, administrat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, în loc de cunună cu flori pe sicriul mătusei Dsale, Eleftera N. Cristea. — Pentru primos mulțumește: COMITETUL.

Nr. 295—1938.

(13) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Voivodenii-mici**, din protopopiatul Făgăraș, în conformitate cu ordinul Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 2295—1938 și în înțelegere cu consiliul parohial, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Stola uzitată în parohie.
3. 3 jugăre pământ, eclejie.
4. Dela fiecare gazdă o felderă de grâu ori porumb.
5. O soarte de lemne în pădurea comunală.

Cererile de concurs, împreună cu în-cuviințarea specială de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesco în termenul deschis.

Concurenții, cu înștiințarea oficiului protopopesco, se vor prezenta în biserică spre a se face cunoscuți parohienilor.

Făgăraș, la 21 Martie 1938.

Pavel Borzea
protopop

„ALBINA”, institut de credit și de economii în Sibiu

Nr. 8101/1938.

(7) 1—1

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA”, Sibiu, sunt invitați în virtutea art. 19 din Statutele societății pentru ziua de 18 Aprilie 1938, ora 10 a. m., la

adunarea generală extraordinară,

care se va ține în localul de sedințe al institutului „ALBINA” din Sibiu, strada Visarion Roman 1.

Adunarea generală va fi legal constituită, dacă conform art. 25 al Statutelor vor fi prezenți cel puțin 20 acționari, cari să reprezinte a 10-a parte din capital.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare;
2. Modificarea Statutelor Fondului de pensuni.

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu art. 22, 23 și 25 din statutele societății, trebuie să depună acțiunile și procurile cel mult până *Miercuri, în 13 Aprilie a. c., la 6 ore p. m., la casa Centralei noastre în Sibiu.*

Depunerea acțiunilor resp. a procurilor în scopul indicat se poate face și la sucursalele din Brașov, București, Cluj, Dicioșanmărtin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Mureș și Timișoara, precum și la băncile „Ardeleana” din Orăștie, „Furnica” din Făgăraș, „Patria” din Blaj și „Banca Românească” din București, cel mult până *Miercuri, 13 Aprilie a. c., la 6 ore p. m.*

Procurile trebuie să fie timbrate.

Sibiu, 25 Martie 1938.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

Editura și tiparul Tipografiei Arhiepiscopale